

Hahn Gyuláné

Ez anyai nagyanyám, Hahn Gyuláné Luhacovicében.

Én az anyai ágon őspozsonyi vagyok. Tudniillik az én anyai nagyapám - hogy hol született, azt nem tudom megmondani, de - itt élt, Pozsonyban mint fiatalember. Hahn Gyulának hívták a nagyapámat. Hogy mi volt, milyen iskolába járt valaha, semmit sem tudok, mert 8-9 éves lehettem, amikor meghalt. Nem emlékszem rá, hogy ezt valaha is különösebben emlegették volna a családban. A nagyanyám, Hahn Gyuláné, született Singer Ida szintén idevalósi volt. Egyetlen lány

volt. A pozsonyi nagyszüleimnek három lánya volt, köztük az én édesanyám, aki már itt járt iskolába mind a két testvérével. Csak három lány volt. A legidősebbet Hahn Etelkának hívták. A középső volt az anyám, Anna és a legfiatalabb Emma.

A pozsonyi nagyszüleim [azaz: az anyai nagyszülők] házában volt segítség. A Mihály utcában laktak, ott, ahol a Ruefa utazási iroda volt. Itt egy nagyon szép üzlet, N. Neumann, egy bécsi konfekciós vállalat fiókja volt. Ennek a fiókját vezette az én nagyapám. Ez egy nagyon szép, nagyon elegáns férfi konfekciós üzletnek számított valamikor. Itt is laktak. A lakások bent az udvarban voltak. A mellette lévő házhoz a Katalin kápolna volt hozzáépítve. A kápolna állítólag a 16. századból vagy a 14. századból származik, nem tudom pontosan. Sok fiatal is megfordult itt. Egyszer azt kérdezte tőle egy vidéki lány, hogy nem tudna-e valamilyen munkát, mert itt szeretne elhelyezkedni egy családnál. Milyen boldog lenne, mert mindennap lejöhetne ide a kápolnába. A nagyanyám azt válaszolta, hogy most rögtön jöhet hozzánk. És valóban, amíg a nagyanyám élt - mert a nagyapám meghalt - ez az eredetileg apácának készülő fiatal teremtés (aztán már nem is volt fiatal) ott maradt a nagyanyám mellett, mindig boldogan, megelégedetten, mert a kápolna nyitva volt.

A nagyszüleimnek nem volt olyan igazi baráti társaságuk. Voltak ismerőseik, de színházon vagy a koncerteken kívül kávéházakba nem jártak. Nagyon sokat dolgoztak az üzletben. Minden nap este hét órakor zártak. Szombaton és vasárnap nyolc órakor nyitottak és tizenkettőkor zártak. A nagymamám is segített a háztartáson kívül, a pénztárban ült. Nagyon-nagyon sokat dolgoztak.

A nagyszüleim nem meséltek a gyerekkorukról. Nem laktunk együtt, ugye - a nagyszüleimnek minden lánya másutt lakott. Meg hát egész más nevelés volt akkor. Ma az unokám nekem azt mondja, hogy "čau" [szlovák: 'csaó']. Nekünk akkor, tehát minden unokának, mindennap be kellett mennünk a nagymamához azt mondani, hogy kezem csókolom, és kezem is kellett csókolni. Ezzel elég volt, már mehettünk is el. Ezt minden áldott nap meg kellett tennünk, és meg is tettük. Nagyon szigorú volt a pozsonyi nagymamám, saját magával szemben is. Ha erre évek múltán visszagondolok, akkor tudatosítom, hogy éppen ezért nem nagyon szerettük őt. Igaz, nagyon vigyázott ránk, irányította a lányait is, hogy hogyan neveljenek, milyen szigorral. Persze ma látom, hogy ez nem is volt olyan rossz nevelési módszer.